

## HIPOTEQUES INTANGIBLES

Germà Bel

(Publicat a *La Vanguardia*, 3 de desembre de 2013)

Sembla que estem abandonant la recessió econòmica, però la sortida de la crisi econòmica serà lenta, molt lenta. L'endeutament de les famílies i les empreses seguirà llastrant la demanda interna, i la continuada millora del comerç exterior - imprescindible per a la millora de l'economia- no és suficient per donar un ritme molt vigorós a la recuperació. Per això, tenim encara per davant anys d'un nivell d'atur tremendament elevat i de consolidació fiscal del sector públic.

Si bé no disposem encara d'indicadors precisos i actualitzats sobre l'evolució recent de la desigualtat econòmica, és molt probable que hagi augmentat significativament. Els efectes de la recessió han estat més intensos per als assalariats tant del sector privat com del públic. I sobretot per als que han perdut la feina i segueixen al marge de l'activitat econòmica. També per aquells els ingressos dels quals depenien de les prestacions públiques, encara que això no ha estat tan important per als pensionistes, que han escapat en gran mesura als ajustos, al cost d'una progressiva liquidació del Fons de Reserva de les pensions. La desigualtat econòmica a Espanya es troba entre les més altes dels països de la UE.

Els problemes generats per l'extensió de la pobresa em semblen encara més urgents. L'augment del nombre de famílies sense perceptors de rendes del treball és el principal factor que eixampla la porta d'entrada a l'exclusió social. Això contribueix a la desestructuració familiar, i pot convertir en crònics els problemes socials i econòmics d'una part important dels nostres conciutadans. Els efectes sobre les seves oportunitats futures, especialment per als menors d'edat, poden suposar un llast insuperable per a molts d'ells, i una degradació persistent de les condicions de vida per a la societat en conjunt.

No estem fent tot el que caldria en aquesta matèria. Les retallades en l'educació han anat més enllà del que hagués estat obligat, donades les circumstàncies. I les insuficiències de la política de suport a la família van ser manifestades de forma rotunda en l'informe d'avaluació i recomanacions sobre l'economia espanyola que la Comissió Europea va elaborar el 2012 (p. 22): "Espanya també és un dels països de la UE on el sistema de protecció social fa menys per reduir la pobresa infantil. Això es deu en part a uns efectes limitats de redistribució entre els grups de renda, i al fet que la proporció que representa la despesa d'Espanya en prestacions per fills i familiars en la seva despesa total en protecció social és inferior a la mitjana de la UE." Mentrestant, seguim gastant massa en serveis centrals de l'administració, la necessitat dels quals es 'reforça' amb l'augment de càrregues burocràtiques en molts àmbits administratius, i seguim malgastant els diners en inversions públiques extravagants. Efectivament, podríem fer-ho millor per prevenir la cronificació dels problemes socials més aguts. És una altra hipoteca que ens passarà factura en el futur.